

Gorzów Wielkopolski, 18.12.2023 r.

WSS-II.0003.3.2023.KAG

**Pan
Sebastian Pieńkowski
Radny Rady Miasta
Gorzowa Wielkopolskiego**

W odpowiedzi na interpelację Pana Radnego z dnia 26.11.2023 r. w sprawie finansowania kultury w Gorzowie Wielkopolskim, na początek dziękuję za przypomnienie przepisów dotyczących funkcjonowania trybu interpelacji oraz jej słownikową definicję PWN. Pisze Pan również o obowiązku odpowiedzi na interpelację. Warto więc zauważyć, że obowiązek ten został spełniony. Ponieważ zagadnienia poruszone przez Pana Radnego, przekraczają obszar odpowiedzi, dającej się zmierzyć liczbowo, istnieje możliwość różnych spojrzeń na zagadnienie. I z taką sytuacją mamy do czynienia. Jednakże warto zaznaczyć, że wymóg odpowiedzi na pytania został jednak spełniony.

Podobnie ma się sytuacja w przypadku pytań z interpelacji z 26. 11.2023 r. Odpowiadając na pytanie 1 – czy obraz rodziny wielodzietnej nie został obrażony i znieważony, możemy odpowiedzieć, że na podstawie analiz, o których wspominaliśmy we wcześniejszej odpowiedzi, nie dostrzeżliśmy takiego zjawiska. Pytanie wkracza jednak w domenę ocen, należących do instytucji prawnych. I to one są w stanie bardziej precyzyjnie odpowiedzieć na pytanie Pana Radnego, po przekazaniu im opisanych wątpliwości. Warto więc jeszcze przypomnieć, że to artyści ponoszą odpowiedzialność za przekaz twórczy. Zgodnie z art. 73 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej: „Każdemu zapewnia się wolność twórczości artystycznej, badań naukowych oraz ogłaszania ich wyników, wolność nauczania, a także wolność korzystania z dóbr kultury.” Osoba, która poczuła, że jej uczucia religijne zostały obrażone, może złożyć zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa do prokuratury. Zgodnie z Pana wnioskiem, przekazuję w załączeniu opinię prawną w przedmiotowej sprawie.

Co do pytania 2, kontekst interpretacyjny należy bardziej do sfery indywidualnej odbiorcy. Urząd Miasta nie jest instytucją kompetentną do oceny kontekstów i porównań.

Jeśli chodzi o pytanie 3, Miasto współpracuje z Teatrem im. Juliusza Osterwy w zakresie realizacji spektakli profilaktycznych od 2006 roku. Co roku, w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, przygotowywana jest sztuka, na obejrzenie której zapraszana jest młodzież z gorzowskich szkół. Zadanie zlecane jest w ramach środków „kapslowych” na podstawie Regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej 130 000 zł w Urzędzie Miasta Gorzowa Wielkopolskiego, przyjętego Zarządzeniem Prezydenta Miasta. Procedurę zlecenia zadania prowadzi Wydział Spraw Społecznych. Przed zawarciem umowy z Teatrem propozycja spektaklu opiniowana jest przez Wydział Edukacji i Wydział Kultury.

Realizacja spektakli profilaktycznych dla młodzieży wpisuje się w cel 3.4 sformułowany w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2026, uchwalonym przez Radę Miasta Gorzowa Wielkopolskiego.

Od wielu lat spektakle profilaktyczne proponowane i wystawiane przez gorzowski teatr dla młodzieży poruszają tematy często trudne, ale bardzo ważne i obecne w życiu młodego człowieka. Każda sztuka niesie ze sobą wartości wychowawczo-profilaktyczne. Spektakle te są jednym z elementów prowadzonej przez Miasto profilaktyki uniwersalnej, mającej na celu przeciwdziałanie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych wśród młodzieży szkolnej poprzez dostarczenie odpowiedniej informacji oraz wzmacnianie czynników chroniących i redukcję czynników ryzyka. W naszej ocenie normy społeczne, również w przypadku spektaklu, który Pan opisuje w interpelacji zostały zachowane.

W przypadku pytania 4 nie możemy potwierdzić zawartych w pytaniu sugestii. Starając się wyczytać w sens pytania, możemy jedynie stwierdzić, że każdy widz teatru ma prawo do własnej interpretacji spektaklu, osobistego odbioru sztuki, uwzględniającego światopogląd, kompetencje kulturowe oraz życiowe doświadczenia. Możemy też stwierdzić, że opinia z pytania, że prezentowana sztuka obraża wiarę czy przekazuje dzieciom treści wyrażające pogardę i nienawiść do pewnych grup społecznych nie jest stwierdzeniem autorytatywnym, wiele osób się z nią nie zgadza. Aby to rozstrzygnąć, możemy powtórzyć wcześniejszą sugestię - jeśli zdaniem Pana Radnego twórca naruszył prawo lub powszechnie obowiązujące normy, proszę złożyć zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa do prokuratury.

Jeśli chodzi o pytanie 5 - Gorzowskie Wiadomości Samorządowe to magazyn wydawany kwartalnie, który prezentuje sylwetki osób, z miastem związanych, dla niego lub w nim pracujących. To m.in. ludzie kultury, społecznicy, artyści, przedsiębiorcy, ludzie zaangażowani charytatywnie lub społecznie w miejskie przedsięwzięcia. To również katalog wydarzeń organizowanych w mieście i dla mieszkańców. Jako magazyn, GWS reaguje na wydarzenia w mieście, organizowane lub planowane do organizacji, umieszczając wywiady z organizatorami lub opisy przedsięwzięć. Nie interpretuje, nie ocenia merytorycznie, ani w żaden inny sposób opisywanych wydarzeń. Kwartalnik samorządowy GWS jest medium informacyjnym – do tego sprowadza się jego rola.

W aktualnej interpelacji przypomina Pan Radny również o wątku Wartowni. Po analizie tej części pisma uznajemy jednak ponownie, że mamy tu raczej do czynienia z opinią Pana Radnego, z którą się zapoznaliśmy. Zgodnie jednak z definicją interpelacji, którą Pan przytacza na wstępie, sformułowana myśl nie jest pytaniem. Chyba, że za takie uznać dwa ostatnie zdania w tym akapicie, ale decyzję w tym względzie pozostawiamy Panu Radnemu.

z poważaniem

z up. PREZYDENTA MIASTA

Małgorzata Domagała
Zastępca Prezydenta Miasta

07-12-2023

WS-S-W, 1120.2013/25

p. M. Józwiak
07.12.23

01.12

Opinia prawna mająca ocenić spektakl teatralny „ Sam, czyli przygotowanie do życia w rodzinie” w aspekcie naruszenie przepisów kodeksu karnego.

P. W. Antczak
P. Gwizdała
08.12.23.

Na wstępie wskazać należy, iż trudno uznać za uprawniony wniosek, iż Gorzowianie, z pokolenia rodziców radnego, mogą być utożsamiani z wzorcem rodziny wielodzietnej opisanym w spektaklu, nie ma tam jakichkolwiek symboli mogących świadczyć, iż autor chciał powiązać opisaną rodzinę z konkretną społecznością. Wydaje się oczywistym, iż w każdej społeczności funkcjonują rodziny wielodzietne, które dla wielu osób są wzorem do naśladowania, jak również rodziny wielodzietne, którym delikatnie rzecz ujmując należy pomóc. Zajmują się tymi rodzinami sądy rodzinne i opiekuńcze, a spraw tych jest bardzo dużo. W polskich realiach oczywistym jest, że w obydwu grupach są rodziny katolickie. Zaryzykowałbym twierdzenie, iż w więzieniach również osadzeni są katolicy, za przestępstwa przeciwko rodzinie, choć nikt takich statystyk nie prowadzi.

Przechodząc do części pytania, czy spektakl nie narusza uczuć religijnych, czy nie wypełnia znamion przestępstwa z art. 196 kk, wskazać należy, iż jest to przestępstwo skutkowe- materialne, którego skutkiem zachowania sprawcy będzie obraza uczuć religijnych. *„W doktrynie przyjmuje się, że chodzi tu o zachowanie, które jest odbierane przez wyznawców danej religii za poniżające, uwłaczające czy obelżliwe wobec przedmiotów czci lub miejsc wykonywania obrzędów religijnych. Może przybrać formę wypowiedzi słownej, ale również formę obrazów, gestów czy też pisma.”* - Agnieszka Wierzbicka. Interpretacja tego przepisu nie jest sprawą prostą wobec swobody w zakresie ocen tego, co jest znieważające, a co stanowi tylko przejaw korzystania z wolności słowa w przedmiocie dyskusji i krytyki symboli lub dogmatów będących przedmiotem kultu ich wyznawców (A. Marek, Kodeks..., 2010, s. 446-447).

Nie podzielę się swoją opinią o spektaklu, na pewno nie złożyłbym zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Żądanie „jasnej odpowiedzi” na pytanie – Czy tu się nie łamie polskiego prawa tj. zapisów Kodeksu Karnego art. 196, zostało dość niefortunnie skierowane do organu, który ściganiem przestępstw się nie zajmuje. Nawet prokuratura – organ powołany do ścigania przestępstw, wydaje jedynie swoją opinię, co do kwalifikacji danego konkretnego zdarzenia, kierując akt oskarżenia, odmawiając wszczęcia postępowania, czy też umarzając wszczęte postępowania. Decyzja, czy dane zdarzenie wypełnia znamiona przestępstwa, należy do sądów powszechnych.

Każdy członek grupy wyznaniowej, który uważa, że jego uczucia religijne zostały obrażone może złożyć zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, powinien w nim opisać zdarzenie, które jego zdaniem wyczerpuje znamion tego przestępstwa, a w szczególności wskazać działanie sprawcy polegające na publicznym znieważeniu przedmiotu czci religijnej lub miejsca przeznaczonego do publicznego wykonywania obrzędów religijnych, że skierowane jest wprost na dokonanie tego czynu, bowiem jest to przestępstwo umyślne.

ADWOKAT
Zygmunt Brodyski